

Şükrü ÖNDER

AK Parti Yalova Milletvekili
TBMM İçişleri Komisyonu Üyesi

ADNEMER v.d. TBMM PARTİSİ TBMM Başkanlığı
Tarih: 02.11.2004
Sayı: 624

TBMM BAŞKANLIĞINA

"2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" ile gerekçesi birlikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim. 01.11.2004

ŞÜKRÜ ÖNDER

Ak Parti Yalova Milletvekili
İçişleri Komisyonu Sözcüsü

Eki :

- 1- Kanun Teklifi
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

GENEL GEREKÇE

1983 yılında yürürlüğe giren 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda bugüne kadar 244 değişiklik yapılmış ise de;

Geliřen araç gereç teknolojisi, araç – sürücü sayısındaki artış, ülke şartlarındaki gelişmeler, trafiği tanzim etmek ve denetlemekle görevli personel sayısındaki değişiklikler, görevli personelin görev esnasında karşılaştığı sorunlar, hukuken çözülmesi gereken uygulamadaki aksaklıklar ve eksiklikler, Avrupa Birlięi Üyesi ülkelerdeki trafik yasalarına uyum sağlayabilmek, yapılan istatistiki çalışmalar ve değerlendirmeler sonucunda ortaya çıkan acilen alınması gereken önlemler ve tedbirlerin alınabilmesini sağlamak ve trafik canavarından insanımızı koruyabilmek amacıyla yasada bazı değişikliklerin yapılması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliği trafiği düzenleme ve denetleme yetkisini trafik zabıtasına vermiştir. Trafik zabıtasına yine mevzuatla bu görevin yanı sıra, birçok görevler verilmiştir. Bu görevlerden birisi de tescil işlemleri olup, trafik alanında görev yapan personelin üçte biri bu işlemlerde görev almaktadır. İdari düzenlemeye ilişkin bu görevler trafik zabıtasının daha etkili ve caydırıcı denetim yapmasında personel eksikliği nedeniyle zaafa uğratmaktadır. Trafik kazalarının önlenmesi ve denetimde görev alan personelin artırılması amacıyla değişiklik yapılmıştır.

MADDE 2- Araçlarında taksimetre, hız sınırlayıcı cihaz, takograf bulundurmayan, kullanmayan, kullanılabilir durumda bulundurmayan veya bu cihazlarda kendisine ait sürücü belgesi kullanmayan sürücülere öngörülen ceza az görüldüğünden dolayı eski ceza miktarının uygun olmasından dolayı değişiklik yapılmıştır.

MADDE 3- Karayolları Trafik Kanununun 84 üncü maddesinde asli kusur sayılan haller belirlenmiş olup, kırmızı ışık kuralı ilk sırada gelmektedir. Bu kural ihlaline öngörülen para cezası 83.100.000 liradır. Bu ceza, kırmızı ışık ihlalinin caydırıcılığını sağlamada yetersiz kalmaktadır. Yapılan düzenleme ile para cezasının yanı sıra bu sebeple meydana gelen kazaların önlenmesi, caydırıcılığın sağlanması, trafik kültürünün yerleştirilmesi amacıyla sürücü belgelerinin geri alınması müeyyidesi de getirilmiştir.

MADDE 4- Uygulamada bu konuda çeşitli sorunlar yaşanmakta olup, teknik cihaz kullanılmasına müsaade etmeyen veya kontrole tabi tutulmak istemeyen sürücüler genellikle alkollü sürücüler olduklarından dolayı trafik zabıtasını uğraştırmakta, dolayısıyla iş ve zaman kaybına sebep olmakta ve Devlet otoritesi zaafa uğramaktadır. Sürücünün kontrole tabi tutulmak istememesi sonucu veya ölçümlere itirazı halinde sürücü kanındaki alkol miktarının tespiti için adli tıp merkezlerine ve Sağlık Bakanlığına bağlı tahlil yapabilecek teknik ve tıbbi imkanlara sahip olan en yakın sağlık kuruluşlarına gönderilmektedir. Bu sürücüler bu Merkezlerde de alkol ölçümüne müsaade etmemekte ve kendilerine kanuni ceza tatbik edilememektedir. Ayrıca, kandaki alkol miktarı şahsın açık ve kapalı havada bulunması, geçen süre ve şahsın bünyesine göre değişik oranlarda düştüğünden dolayı gerçek bir ölçüm yapılamamaktadır. Bu sorunların giderilmesi amacıyla değişiklik yapılmıştır.

MADDE 5- Ülkemizde şehir içinde meydana gelen ölümlü ve yaralanmalı trafik kazalarında yayaların karışmış olduğu kazalar 2004 yılı ilk 9 ayı için % 25 (11.848)'tir. Bu yaya kazalarının büyük bölümünü çocuklar ve öğrenciler teşkil etmektedir. Bu nedenle sürücülerin bu konuda daha duyarlı olmalarının sağlanması amacıyla cezai müeyyideler ağırlaştırılmıştır.

MADDE 6- 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 48, 51 ve 118 inci madde hükümlerini ihlal nedeniyle sürücü belgeleri belirli sürelerle geri alınmaktadır. Geri alma süresi içinde araç kullananlar ise sürücü belgesiz araç kullanma gibi cezai işlem görmektedirler.

Uygulamada sürücü belgesinin geri alınmasını gerektiren bir durum ile karşılaşıldığında ceza yazılmakta fakat sürücü belgesinin geri alınması gerekirken sürücünün beyanı ile yanında olmadığı, zayı veya çalıntı gibi sebeplerle belgelere el konulamamaktadırlar. Sürücü ise bu şekilde tekrar rahat bir şekilde araç kullanabilmektedir. Bu tür sorunların çözümü amacıyla maddede değişiklik yapılmıştır.

KARAYOLLARI TRAFİK KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 13.10 1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 22.Maddesinin (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yukarıdaki bentlerde sayılanlar dışında kalan bütün motorlu araçların tescilleri Maliye Bakanlığının ilgili birimlerince,”

MADDE 2 – 2918 Sayılı Kanunun 31.Maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (c) bendi eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“c) Özellikleri ve cinsleri yönetmelikte belirtilen araçlarda hız sınırlayıcı cihaz,”

“Birinci fıkranın (a) bendinde sayılan gereçleri bulundurmayan, kullanmayan veya kullanılabilir durumda bulundurmayan sürücüler 41.200.000 lira; (b) ve (c) bentlerine göre araçlarında taksimetre, hız sınırlayıcı cihaz, takograf bulundurmayan, kullanmayan, kullanılabilir durumda bulundurmayan veya bu cihazlarda kendisine ait sürücü belgesi kullanmayan sürücüler 169.400.000 lira para cezası ile cezalandırılırlar. Sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse ayrıca, tescil plakasına da aynı miktarda ceza tutanağı düzenlenir. (b) ve (c) bentlerinde belirtilen cihazları bozuk imal edenler veya bozulmasına vasıta olanlar ile bu durumdaki cihazları kullanan araç sürücüleri ve işletenleri üç aydan altı aya kadar hafif hapis cezası ve 1.712.600.000 liradan 2.571.400.000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılırlar. Ayrıca (b) ve (c) bentleri hükmüne uygun durumda bulunmayan araçlar, trafik zabıtasınca eksiklikleri giderilinceye kadar trafikten men edilirler.

Takograf kayıtları ve bu kayıtların saklanması ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Bu kayıtları saklama ile ilgili yönetmelik hükümlerine uymayanlara 169.400.000 lira para cezası uygulanır.”

MADDE 3 – 2918 Sayılı Kanunun 47. Maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir

“Trafik ışıklarından kırmızı ışık kuralını ihlal sebebiyle ceza yazılan sürücülerden suçun işlendiği tarihten geriye doğru 1 yıl içerisinde aynı kuralı 5 defa ihlal eden sürücülerin sürücü belgeleri 1 yıl süreyle geri alınır. Süresi sonunda psiko-teknik değerlendirmeden ve psikiyatri uzmanının muayenesinden geçirilerek sürücü belgesi almasına mani hali olmadığı anlaşılanların belgeleri iade edilir.”

MADDE 4- 2918 Sayılı Kanunun 48. Maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Uyuşturucu veya keyif verici maddelerin cinsleri ile alkollü içkilerin etki dereceleri ve kandaki miktarlarını tespit amacıyla, trafik zabıtasınca teknik cihazlar kullanılır. Teknik cihaz kullanılmasına müsaade etmeyen veya alkol kontrolüne tabi tutulmak istemeyen sürücülere alkollü içkilerin etkisinde araç kullanma cezası uygulanır. Tespit usulleri ve muayene şartları, Sağlık Bakanlığı’nın görüşüne uygun olarak hazırlanacak yönetmelikte düzenlenir.”

MADDE 5 – 2918 Sayılı Kanunun 74. Maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki iki fıkra eklenmiştir.

“Yaya ve okul geçitlerinde geriye doğru 5 yıl içerisinde kusurlu olarak trafik kazasına sebebiyet veren sürücülerin, birinci defasında 3 ay, ikinci defasında 6 ay, üçüncü defasında ise 2 yıl süreyle sürücü belgesi geri alınır. Üçüncü defasında bu sürücüler ayrıca, sürücü davranışlarını geliştirme eğitimine tabi tutulurlar, eğitimi başarıyla tamamlayanların belgeleri süresi sonunda iade edilir.

Yaya ve okul geçitlerinde alkol ve aşırı hız nedeniyle trafik kazasına sebebiyet verenlerin sürücü belgeleri ise 2 yıl süreyle geri alınır. Bu sürücüler ayrıca, sürücü davranışlarını geliştirme eğitimine tabi tutulurlar, eğitimi başarıyla tamamlayanların belgeleri süresi sonunda iade edilir.”

MADDE 6- 2918 Sayılı Kanunun 118. Maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu madde ve diğer ilgili maddelerdeki hükümlere göre sürücü belgeleri geri alınanlardan, geri alma süresi içinde araç kullandığı tespit edilenler veya sürücü belgesi geri alınması gerekirken herhangi bir sebeple geri alınamayanlardan sürücü belgesinin geri alınmasını gerektiren ihlalden sonra araç kullandığı tespit edilenler, bu Kanunun 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına göre cezalandırılırlar.”

MADDE 7 – Bu Kanunun 1.Maddesi yayımı tarihinden altı ay sonra diğer maddeleri, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8 – Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

